

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Toma Nadejda

judcători: Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Țurcan Anatolie, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Bondarenco Andrei în numele părții vătămate Dînga Galina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Vidrașco Gheorghe XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.08.2016 – 07.12.2017;

Instanța de apel: 26.12.2017 – 24.01.2018;

Instanța de recurs: 17.04.2018 – 12.06.2018;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 24 ianuarie 2018, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Vidrașco Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Codul penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a conduce orice mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de către Dînga Galina împotriva lui Vidrașco Gheorghe a fost admisă parțial și s-a încasat de la Gheorghe Vidrașco în beneficiul Galinei Dînga prejudiciul material cauzat în rezultatul comiterii infracțiunii în sumă de 9244,33 lei.

S-a încasat de la Vidrașco Gheorghe în beneficiul Galinei Dînga prejudiciul moral cauzat în rezultatul comiterii infracțiunii în mărime de 15 000 de lei. În rest, pretențiile din acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost respinsă cererea procurorului privind încasarea de la inculpatul Vidrașco Gheorghi a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului pentru instrumentarea cauzei penale la etapa urmăririi penale în mărime de 132,13 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Vidrașco Gheorghi, la 27.06.2016, aproximativ la ora 20:50, deținând permis de conducere a vehiculelor de categoria/subcategoria mijlocului de transport pe care îl conducea, fiind treaz și în același timp aflându-se la volanul automobilului de model „Seat Toledo” cu n/î XXXXX, care se afla în stare tehnică bună și deplasându-se cu spatele pe traseul R20 Călărași – Orhei - Rezina în s. Step – Soci, r-nul Orhei, nu s-a asigurat că, manevra deplasării în spate va fi în siguranță, prin care fapt a neglijat cerințele art. 41 pct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, care indică că, conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic, iar în cazul în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului, ca urmare a tamponat pietonul Dînga Galina, care conform raportului de expertiză medico - legală nr.186 D din 05.07. 2016 s-a ales cu vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată mai mult de 21 zile sub formă de fractură închisă cominutivă de radius drept cu deplasare de fragmente, gonatroză a genunchiului drept, excoriații pe ambii genunchi.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Vidrașco Gheorghi și de către avocatul Bondarenco Andrei în numele părții vătămate și civile Dînga Galina.

3.1. Avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Vidrașco Gheorghi, declarând apel a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei și emiterea unei decizii, prin care a-i aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă, invocând că, pedeapsa aplicată este prea dură, iar instanța nu a ținut cont de lipsa circumstanțelor agravante și de existența circumstanțelor atenuante – comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, recunoașterea vinovăției, căința sinceră.

3.2. Avocatul Bondarenco Andrei în numele părții vătămate și civile Dînga Galina, declarând apel a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței în latura civilă și emiterea unei decizii, prin care a admite integral pretenția de încasare de la Vidrașco Gheorghi în beneficiul Galinei Dînga a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, invocând că, până în prezent, Galina Dînga nu s-a recuperat integral și urmează tratament medical, iar prejudiciul moral în mărime de 100 000 de lei este în măsură să asigure compensarea suferințelor morale cauzate de către inculpat prin comiterea infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către avocatul Chirtoacă Tudor în numele inculpatului Vidrașco Gheorghi și de către avocatul Bondarenco Andrei în numele părții vătămate și civile Dînga Galina, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță a conchis corect că, inculpatul Vidrașco Gheorghii este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății unei persoane.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul Vidrașco Gheorghii a săvârșit anume infracțiunea prevăzută la art. 264 alin. (1) Cod penal, împrejurări constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, motiv pentru care, vinovăția inculpatului nici nu a fost contestată, partea apărării contestând doar mărimea pedepsei aplicate inculpatului, iar partea vătămată - doar cuantumul prejudiciului moral încasat, considerente pentru care, în cele ce urmează, Colegiul se va expune referitor la aceste aspecte.

Totodată, în ceea ce privește argumentele părții apărării precum că, în privința inculpatului Vidrașco Gheorghii a fost aplicată o pedeapsă prea dură, instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată de către prima instanță este una corectă, echitabilă și rațională, menită să asigure realizarea scopului legii penale.

Astfel, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite - aceasta este una mai puțin gravă, de personalitatea vinovatului și anume că, inculpatul și-a recunoscut vina, s-a căit sincer de fapta comisă și că, anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

A mai specificat instanța de apel că, în ceea ce privește recunoașterea vinovăției, care atrage incidența procedurii simplificate, aceasta nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică, fapt care a fost explicat de către Plenul Curții Supreme de Justiție în pct.35 din Hotărârea nr.13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești.

Instanța de apel a reținut că, după cum a rezultat din materialele cauzei, Vidrașco Gheorghii este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, iar în rezultatul săvârșirii infracțiunii menționate, părții vătămate Dînga Galina, conform raportului de expertiză medico-legală nr.186/D din 05.07.2016, i-au fost cauzate vătămări corporale medii, care cu certitudine au fost însoțite de suferințe fizice și psihice, motiv pentru care, prima instanță a conchis corect că, cerințele formulate de către Dînga Galina privind încasarea prejudiciului moral sunt întemeiate, iar o astfel de concluzie se impune în

raport cu fapta ilicită, vinovăția, raportul causal între fapta comisă și prejudiciul adus.

La fel, instanța de apel a considerat că, suma de 15 000 lei încasată de către prima instanță cu titlu de prejudiciu moral este suficientă și justificată, inclusiv în raport cu starea materială a inculpatului Vidrașco Gheorghii, care nu este angajat în câmpul muncii, precum și de faptul că, condamnarea inculpatului constituie în sine o satisfacție pentru partea vătămată Dînga Galina.

Astfel, instanța de apel a considerat neîntemeiată cerința părții vătămate privind încasarea de la Vidrașco Gheorghii în beneficiul său a sumei de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cu convingerea că, suma de 15000 de lei încasată de către prima instanță îi va aduce satisfacție părții vătămate Dînga Galina, sumă care, totodată, va asigura un echilibru între satisfacția echitabilă și îmbogățirea fără justă cauză.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 19 martie 2018, în termen, declară recurs ordinar avocatul Bondarencu Andrei în numele părții vătămate Dînga Galina, prin care solicită casarea parțială a sentinței și a deciziei instanței de apel în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea recursului, invocând temeii de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- până la momentul actual partea vătămată, nu și-a recuperat sănătatea, continuând tratament, în vederea restabilirii sănătății, inclusiv a suferit mai multe intervenții chirurgicale;

- în urma producerii accidentului rutier, partea vătămată a suferit și suferă moral, dat fiind faptul că a fost supusă unui tratament îndelungat, cu mai multe operații chirurgicale și urmează să continue tratamentul în vederea recuperării sănătății;

- până la momentul actual, inculpatul nu a recuperat prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate;

- instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au admis doar parțial solicitarea părții vătămate privind încasarea prejudiciului moral, or, prejudiciul moral urma a fi încasat în totalitate în beneficiul părții vătămate din contul inculpatului.

7. Procurorul prin referința depusă a solicitat declararea inadmisibilității recursului pe motiv, că asupra motivelor invocate de către recurent s-au expus instanțele ierarhic inferioare, corect motivând soluția în privința soluționării chestiunii privitor la acțiunea civilă.

8. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temeiuri de drept pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În acest sens Colegiul lărgit menționează, că criticele formulate au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și cărora aceasta le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în pct. 5 al prezentei decizii, referindu-se la toate motivele invocate în cererile de apel, inclusiv de către avocatul Bondarencu Andrei în numele părții vătămate Dînga Galina, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că hotărârea atacată a fost verificată și în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu s-au identificat și alte motive care să condiționeze casarea acesteia.

Totodată, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticile formulate de recurent nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, astfel, constatându-se lipsa temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cât privește argumentul avocatului părții vătămate precum că prejudiciul moral apreciat de instanțele ierarhic inferioare, este unul foarte minim în comparație cu suferințele psihice reale pe care le-a suferit, Colegiul lărgit îl consideră neîntemeiat.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reiterează, că potrivit prevederilor art. 1423 alin. (1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Din materialele cauzei, rezultă, că partea vătămată solicită încasarea din contul inculpatului prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 100000 lei.

Prin decizia instanței de apel a fost menținută sentința, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă, și dispusă încasarea de la Vidrașco Gheorghi în beneficiul lui Dînga Galina, suma de câte 15000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, cât și suma de 9244, 33 lei, cu titlu de prejudiciu material. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate; alin. (2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit prevederilor art. 225 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală.

Colegiul lărgit constată, că instanțele ierarhic inferioare la adoptarea hotărârii în latura civilă s-au condus de prevederile art. 387 alin.(1) Cod de procedură penală care prevede că *„odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge”*, motivându-și întemeiat soluția și n-au comis careva erori de drept în această parte.

Instanța de recurs reiterează, că, în termenii Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prejudiciul moral, se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Ținând cont de natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate de partea vătămată, Colegiul lărgit consideră că prin decizia instanței de apel, prin care s-a menținut sentința prin care a fost dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate o compensație morală în sumă de 15000 lei, aceasta reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În opinia Colegiului lărgit, instanțele ierarhic inferioare nu au comis erori de drept, dispunând încasarea prejudiciului moral în sumă de 15000 lei de la

inculpat, care reprezintă o compensare suficientă, echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

În concluzia celor expuse, Colegiul lărgit atestă, că temeiurile de drept invocate de recurent, prescrise la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar la judecarea cauzei în ordine de apel instanța a respectat prevederile legale relevante, motiv pentru care Colegiul lărgit conchide, că asupra recursului în cauză urmează să pronunțe soluția prevăzută de la art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală – respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Bondarenco Andrei în numele părții vătămate Dînga Galina împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui **Vidrașco Gheorghe XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **06 iulie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie

Boico Victor